

Štev. 6.

V Ljubljani, 1. rženega cveta 1908.

Leto IX.

Zapela je ptička pod goró . . .

Zapela je ptička pod goró,
zapela je pesemco v slovo:

„Oj, z Bogom, z Bogom moj mili kraj,
oj, z Bogom, z Bogom na vekomaj!

Življenja več tukaj zame ni,
tu grob le mojih upov leži.

Imela sem gnezdece drobnó,
v njem dete lepo kot sinje nebo.

A deček hudoben mi ga je razdri
in detece v gajbico zaprl . . .

In videla več ga nisem nikdar,
li živ je, li mrtev sirotek mar?

Po zemlji tu tavam okrog brez miru,
o detecu mojem pa ni sledu.

Črez gore zletim med tuje ljudi,
če tam se srce mi upokoji . . .

A kadar nastopi poslednji mi dan,
na to pohitela bom spet ravan.

O sreči izgubljeni tu pela bom,
na vekomaj tu onemela bom!“

Zletela je ptičica črez goró,
a cvetki je solza zalila oko . . .

Borisov.

Čuden čolnič.

Spisal *Ivan Stukelj.*

es trg je bil v zelenju.

Ob hišah so bile postavljene brezove, gabrove in druge veje, pa ne tako kakor v mestih, ko jih kar prslonijo ob stenah, ampak zasadili so vsako posebej v zemljo, da se je vsa cesta izpremenila v prelep drevored. Pred vsakimi vežnimi vrati sta bila po dva smrekova ali hojeva, z vencu ovita mlaja, v njih vrhah pa zastavice.

Uganili ste takoj, da so bile to priprave za procesijo sv. Rešnjega telesa.

Vsaka hiša se je venčala, nobena ni hotela zaostati. Kako se je vse živahno gibalo! Največ vrišča so delali seveda otroci. Tu so raznašali veje z voz, tam belili mlaje, vili vence ali jih nosili skupaj.

Ko so to delo končali, potem pa hajdi in metlo v roke! Tu ob poslopjih se je našel kak kot poln smeti, kamenja ali druge nesnage: vse in vse se je moralo zмести proč. Danes ni hotelo nikjer biti dovolj čedno, vedno je bilo treba še to ali ono stvar popraviti v kraj.

Otrokom je bila ta procesija še v posebno veselje; saj so dobili večjidel vsi novo obleko. In to vam ni mala reč: v novi opravi stopati ob hišah in gledati to krasoto.

Igličev Ivan je bil ves dopoldan vesel, krojač Purgarček mu je že prinesel vso novo obleko. A čujte, popoldan pa se je drl, da se je razlegalo črez cesto daleč tja po trgu.

Saj pravim, tisti Šimenček, ki je nekaj znal za otroke delati najboljšo obutev, mu ni naredil škornjic, kakor mu je bil obljubil. Ni mogel, ni mogel, tako se je izgovoril, in stvar je bila pri kraju! Sicer mu jih je že urezal, a kaj more to Ivanu pomagati. Mati se je kajpada skregala s Šimenčkom, zakaj ni tega poprej povedal, da bi bil kdo drugi dogotovil škornjice. To pa je jezavega črevljarja še bolj razjarilo, in nezgoda se s to jezo tudi ni popravila.

Preostalo ni nič drugega, nego da so preiskali stare čreveljčke, če bi še bili za popravo. Imel je Ivan še ene boljše, pa mu jih je neka zlikava roka pred štirinajstimi dnevi odnesla z domačega praga. Ali ti pač niso imeli podobe, da bi se dali še tako popraviti. Na prstih so zevali kakor kapelj, ko pride na suho, v petah so pa bili pokvečeni. Toda oče jih je pretipal na vse strani in presodil, da bodo še veljali. Pobasal jih je take kakor so bili, blatne in ilovnate, ter z njimi pohitel k staremu Golobu. Ta je znal delati samo še na „kveder“ in pa krpati.

„Kveder, kveder, kaj neki je to?“ me vprašujete radovedno. — Na starih slikah še vidite kmetiške ljudi, ki imajo črevlje z jako debelimi podplati. V tistih časih namreč še niso zgornjih in spodnjih podplatov, vmes pa „urbasov“ zbijali z lesenimi klinci, ampak jih sešivali z dreto. Zato pa so ob rob podplatov okolo in okolo prišli še debel jermen „vez“. Nu, kdo ne bi trdil, da je bila ta obutev „obavtna“, a trpežna je bila nad vse. Prebila je ob skromni uporabi srednje človeško življenje.

Golob seveda ni z veseljem sprejel Ivanovih „spak“. Govoril ni mnogo, v nevolji je samo pogodrnjal.

„To zbito itak nič ne velja!“

„Zbito“ je namreč mislil črevlje, zbite z lesenimi klinci.

A vendar jih je popravil. Umetniško delo pač ni bilo to. Debele krpe z velikanskimi šivi je prišil, kakor bi jih bil kdo oddaleč vrgel na črevlje. Na podplate in pete pa je nagosto nabil debeloglavih žbic.

Zadovoljni pa so bili vsi trije: oče, mati in Ivan. Sila kola lomi.

„Zdaj pa pojdi na potok, pa jih lepo umij, potem ti jih bom počrnila in zlikala,“ je rekla mati Ivanu.

I, otroci pa znajo, seveda znajo izvršiti tako, kakor se jim veli.

Ivan je ravno začel umivati eno škornjico, ko je prišel tja tudi sosedov Tomažek, ki je bil nekoliko starejši od njega. Ta mu veli, naj rajši popljuska z obutalom po vodi, pojde hitreje.

Prijel jo je torej trdo za golenico, da mu ni ušla, zakaj voda je bila po prejšnjem večdnevem dežju precej narasla, ter čofotal z njo po vodi. Všeč mu je bilo to pljuskanje.

„Veš kaj, Ivan,“ pravi Tomažek, „jaz imam tu nekaj motvoza; priveživa si vsak eno škornjico za potegačo, škornjice se bodo tako lepše umile, in imela bova dva čolniča.“

Rečeno, storjeno! Ob potoku gorindol sta tekala, in škornjici sta pluli po ljubkih valovih, zajemali vodo, se potapljali in zopet dvigali na površje.

„Jojmene, kaj pa to!“ — — —

Ivanu ostane samo motvoz v roki. Čreveljčka ni nikjer — potopil se je v globočino. Glej, prikazal se je na valovih. Jadra pa veselo naprej.

Kaj se meni voda za vik in krik in jok Ivanov, za njegovo cepetanje.

Kar najrajši bi bil planil za nesrečnim čolničem, a kaj hoče petleten otrok proti deroči vodi? Utonil bi!

Tomažek je hitro potegnil svoj čolniček na suho, zapazivši polom Ivanovega broda.

Od nikoder pomoči nesrečnemu brodarju ...

Ne daleč tam ob hlevu je res stal sosedov hlapec Janez, a ta se je z desnico opiral na gnojne vile, palec leve pa je potisnil za hlačni rob in pripogibal se je naprej in nazaj od škodoželjnega smeha. V posebno radost mu je bilo, ko je zagledal domačega Tomažka, ki je ves preplašen v naglem diru spel proti domu.

Tudi Ivan je po drugi strani tekkel domov, seveda jokajoč.

Ob drugem voglu hiše je že Janez obvestil Ivanovo mater o čolničevi nesreči. Mati pa je tam na dvoriškem tnalu pobrala prav pripravno šibo. Kaj pa je bilo potem, si lahko mislite. Kdor ne uboga, ga tepe nadloga.

Čolniček in Ivan sta se razstala in „več se videla nikol’“. — — —

Ivanu se ni zdel trg nič tako lepo okrašen, in cvetje in zelenje mu ni tako prijetno dehtelo, ker je vedel, da se ne bo mogel udeležiti procesije.

„Zdaj pa imaš procesijo!“ mu je rekla mati med karanjem.

Ko je šel drugi dan izprevod po trgu, je gledal na ulico. Tiščal se je ob voglu pri oknu, kakor bi se bil bal, da bi ga ne videli njegovi tovariši, ki so ponosno stopali v svojih novih oblekah. Videli so vso lepoto pri posamnih hišah.

„Zdaj pa imaš procesijo!“ so mu še vedno zvenele materine besede po ušesih.

Mimo oken so visoko v zraku zavihrala svilena bandera, zvončki so ljubko peli ob sv. Rešnjem telesu.

Hitro, vse prehitro se je zvrstilo pred njegovimi očmi. Slišal je samo še pritrkovanje zvonov in pa strel.

Mati je bila še vedno nevoljna nanj, ni mu velela na oknu sveč prižigati in tudi ne ugaševati po izprevodu; vse je storila sama.

* * *

Ivan je ljubil domači potok. Kolikokrat se je v poznejših letih izprehajal ob njem gorindol ali pa je slonel tam na brvi ob ograji, prisluškal šepetajočim in žuborečim valčkom in pel si je z njimi pesem poluglasno brez pravega napeva in besedila, kakor mu je prihajala iz srca.

Nekdaj se je tudi domislil čudnega svojega „čolniča“ izza mladih dni.

V duhu je pospremil svoj izgubljeni čreveljček, kako je drvil po potoku Motnišnici v drugi potok z imenom Boljska in z njo potem na zeleno Štarsko v bodro Savinjo.

In ti, mladi čitateljček, ki si že poznan nekoliko z zemljepisjem, vzemi v roke zemljevid Evrope, pomoči prst v Savinjo in spremljaj Ivanov čreveljček proti ogrski meji in še dalje.

Kako lep pot je napravil! Videl je z vrbami, jelšami obrasle zelene bregove, pisane trate in loke. Oddaleka so se mu svetlikale bele cerkve, beli dvori, temne kočice.

Pri Zidanem mostu je drobni škornjček krenil v Savo. Zdajinzdaj se je potopil, a zopet dvignil na površje. Ogledoval je še tedaj velikanske hrastove gozde po Slavoniji. Od časa do časa ga je voda zanesla v kraj, da je

tam počival po več dni. Žalostna in pusta mu je bila vožnja v temnih nočeh. Neko jutro pa je zastrmel nad stolpi krasnega glavnega mesta srbskega, zgodovinsko znanega Belgrada. Savo pa je v svoje širno naročje vzel veličastni Dunav.

Ivanov čolniček pa je plaval dalje in dalje, na levem bregu mu je bila Rumunija, na desnem pa bratska nam Bolgarija. Navadil se je bil že te večne vožnje. — — —

Kako pa se je prestrašil nekega dne, ko je pridrtil v brezmejno vodo. Nikjer, nikjer ni bilo brega, v širjavo in daljavo, povsod, povsod sama in sama umazano zelenkasta voda. Bilo je to — Črno morje.

Severni veter pa je pognal čreveljček proti jugu mimo mesta Varna, Burgasa in potem celo do — Carigrada. Sam sultan, turški cesar, je morda iz svoje palače ob „Zlatem rogu“ zrl na morsko gladino, ki jo je zlatilo žarno solnce, zapazil čreveljček, izbulil oči ter mislil, odkod to obuvalce?...

In končna usoda škornjčkova? —

Najbrže ga je požrla kaka lačna morska riba.

Dober tek!

Samo, da bi ji le v želodcu ne škodovala debeloglave železne žbice, zakaj presneto na gosto jih je na podplate in pete nabil črevljarček Golob...

Vijolica in zvonček.

Spisal *Sorin*.

onosno je zamajal zvonček z glavico in rekel vijolici, ki je rasla poleg njega, skrita pod grmičem: „Lahko rečem, da sem jaz kralj med pomladanskimi cvetkami. Prvi pogledam iz zemlje, in slednje oko se me razveseli. Nobena cvetka nima lepše čašice kot je moja.“

V tem hipu se približa vijolici in zvončku bogato oblečena gospa. Z njo je bila tudi hčerka. Gospa začne vonjati in reče: „Aha, vijolice so blizu!“ Pripogne se in utrga vijolico, ki je rasla poleg zvončka. Hčerka reče: „Mama, zakaj pa ne utrgaš zvončka?“ — „Kaj mi hoče,“ odvrne mati, „prenerodna cvetka je in še vonja nima tako prijetnega kot vijolica.“

Deklica odtrga zvonček, ga poduha in vrže stran.

Gospa pa vzame vijolico domov, jo dene v lep lonček in postavi na stojalce, da je razširjala svoj vonj po sobi in razveseljevala ljudi.

▷ Kaj pa bo zdaj? ◁

Poučne razprave o jubilejskih znamkah.

Piše *Janko Polák.*

IV.

er cesar Jožef II. ni zapustil otrok, mu je nasledoval njegov brat Leopold II. Njega vidimo upodobljenega na znamki za šest vinarjev.

Za Jožefa II. je vladal Leopold II. kot veliki vojvoda v Toskani. V vseh svojih naredbah je posnemal svojega brata. Odločen pa ni bil nikdar tako kakor je bil njegov brat. Ko je došel na Dunaj, mu je bila prva skrb mir.

Ogre je potolažil s tem, da se je dal kronati za ogrskega kralja in jim je poslal svojega sina kot namestnika. Tudi Belgijci so se potolažili.

Vojna s Turki, ki jo je začel še njegov brat, se je za njegove vlade končala povoljno. Največ zaslug za to si je pridobil Laudon. Žalibog, da posledice niso bile take, kot so si jih nekateri želeli. Temu vzrok pa je bila francoska revolucija, ki je cesarja Leopolda II. tako oplašila, da je odstopil Turkom vso osvojeno zemljo in si obdržal samo Oršovo ob Dunavu.

Leopold II. je vladal samo dve leti. Na kulturnem polju se za njegove vlade ni izpremenilo skoraj nič. Za kulturno delo je dve leti prekratek čas.

V.

Med avstrijskimi cesarji ga ni, ki bi se bil vojskoval toliko, kakor se je najstarejši sin Leopolda II., cesar Franc I. Tega cesarja nam predstavlja znamka za dvanajst vinarjev.

Za njegove vlade so divjale po naši očetnjavi vojne Napoleonove, ki so obetale preustrojiti vso Evropo. Znameniti vojskovodje izza te dobe so: nadvojvoda Karel, knez Schwarzenberg, Radetzky in Andrej Hofer. Žalostni so bili ti časi, in zaraditega se nočemo muditi ob njih. Pohitimo v dobo miru, ki so ji bili ustanovniki: cesar Franc I., ruski car in pruski kralj.

V tem času je dobila naša očetnjava one meje, ki jih ima še sedaj. Pridobila je poleg drugega Solnograško in Beneško, ki sta k nji spadali tudi Istra in Dalmacija.

Izza te dobe je omeniti dva imenitna shoda vseh evropskih vladarjev. Eden se je vršil na Dunaju, eden pa v Ljubljani. Oba je vodil državnik knez Metternich.

Čudovito hitro so se zacelile rane, ki so jih vsekale vojne, te največje sovražnice kulturnemu življenju. Vse si je opomoglo: poljedelstvo, živinoreja, trgovstvo, obrt, znanosti in umetnosti.

Poljedelstvo so posebno povzdignile nanovo ustanovljene šole in družbe, ki so posvečale vso svojo pozornost poljedelstvu. Obrt so povzdignili zavodi na Dunaju, v Pragi in v Gradcu. Tudi obrtne razstave so blagodejno vplivale na razvitek obrti. Znamenita je posebno družba, ki jo je

ustanovil na Štajerskem nadvojvoda Ivan za železno obrt. V tem času so sezidali prvo železnico od Budjevic do Linca. Vlačili so jo konji. Takrat so sezidali tudi cesti čez Ljubelj in Štílfzerski prelaz in pa cesto iz Trsta do Opčine. Velikanska piramida nam priča o tej zadnji cesti. Nanovo so se povzdignile tudi visoke šole v Gradcu, Inomostu, Levovu in Olomucu. Takrat so ustanovili tudi največ muzejev.

Izmed izumiteljev sta omeniti Senefelder in Ressel. Prvi je izumil kamenotisk in barvotisk, drugi pa je izumil vijak na ladjah. Znameniti pesniki so: Franc Grillparzer, Anastazij Grün in Nikolaj Lenau. Izmed domačih pesnikov pa nam je omeniti Valentina Vodnika. Skladatelja sta bila: Ludovik van Beethoven in Franc Schubert. Izmed kiparjev slovi posebno Canova. Slikarji pa so bili: Peter Kraft, Moric pl. Schwind, Jožef Türrich in Amerling.

Za cesarja Franca I. je bila na Dunaju velikanska povodenj, po naši očetnjavi pa je divjala prvikrat kolera.

V obeh slučajih se je izkazal cesar Franc I. vreden imena „Dobri“, ki mu ga je nadelo ljudstvo.

Ob nevihti.

*Kadar nebo se
žalno obleče,
in vse boji se
strele goreče,*

*angel iz neba
v polje pripluje,
žito in kmeta
škode varuje.*

*Z vejico oljčno
hodi po lesi,
moli in prosi:
„Bog, prizanesi!“*

*A tam na hribčku
zvončki zvonijo,
Izidor prosi
mater Marijo:*

*„Prosi, Kraljica,
svojega Sina,
naj se usmili
kmeta — trpina!“*

*Zvončki zvonijo,
Izidor moli,
megle bežijo
dalje po polji . . .*

Borisov.

Mladi fizik.

Piše J. N.

VI.

lejte no! Ustrelili so ga in hodi okrog plašit ljudi! Prej nisem veroval v duhove, sedaj pa imam s takim opraviti. Ali si res ti, Slavko?"

„Sem, sem,“ mi smehljaje odvrne. „Vidite duha, ker ste sami tudi duh.“

„Kako misliš to?"

„Tako, kakor se lahko prepričate, če pridete ven.“

Grem ven in vidim na vratih obešenega slamnatega moža. Na nogah mu je visel papir, ki je na njem bilo zapisano, da sem jaz dotični mož, ki so ga obesili zaradi podpihovanja vojakov.

„Tedaj sva oba na onem svetu,“ mu rečem smejé.

„Oba sva, kakor vidite; zaraditega se nama ni treba bati več smrti in brez skrbi lahko delava naprej poizkuse z elektriko,“ je navedel govor na predmet, ki je mislil vedno nanj.

„Veste, zdi se mi, da bi znal napraviti pripravo, ki bi z njo proizvajal elektriko hitro in v velikih množinah,“ mi reče.

„Najbrž si izumil kak električni stroj?" ga vprašam.

„Ne vem, kako bi to stvar imenoval, pa vam jo hočem razložiti.“

Nato je vzel elektroskop z vodoravno palico in je približal enemu paličnemu koncu obdrgnjeni pečatni vosek.

„Ako se dotaknem sedaj drugega paličnega konca, zbeži po mojem prstu negativna elektrika v zemljo, pozitivna pa ostane v palici, tudi ko prst odstranim, kakor je že znano. Palica ostane pa pozitivno električna, četudi jo premaknem, medtem ko ostaneta prst in pečatni vosek na mestu. Ali vidite?"

„Vidim, vidim! No, naprej z razlaganjem!“ mu rečem, ko spoznam, da hoče prenehati, misleč, da me dolgočasí.

„No, dosti nimam povedati več. Moja priprava bi imela namesto prsta prožno pero, ki bi bilo v zvezi z zemljo, in namesto ene vodoravne palice bi jih imela več, ki bi se premikale med peresom in pečatnim voskom. Da bi bilo bolj pripravno, bi pritrdil palice na steklenih prečkah kakega kolesca. Vrteč to kolesce, bi pregibal palice, ki bi postale pozitivno električne. To elektriko bi pa odvedel na druga telesa.“

„Bravo! To bi bil električni stroj, seveda še precej nepopoln. Dobil bi precej elektrike, pa dvomim, da bi je dobil toliko, kolikor se je dobi s še bolj preprosto pripravo.“

„Tako!“ se začudi, „pa kakšna je ta priprava?“

„Taka je, da jo lahko brez velikega truda napravimo sami.“

Razume se, da nisem imel miru pred njim, dokler mu nisem obljubil, da jo napravim. V ta namen sem vzel dva velika kovinska pokrova dveh cilindrastih škatel. Zvil sem pokrovoma obod, da je postal klobasast. Na sredi notranje strani enega pokrova sem pritrdil roč iz pečatnega voska, v drugem sem pa stalil precej kosov pečatnega voska. Ko se je pohladilo, je bila priprava sposobna za proizvodnjo elektrike.

Slavko je pazljivo motril vse, kar sem delal. Tupatam je še izkušal uganiti, kako mislim proizvodjati elektriko, a brez uspeha. Ko sem s kožuho vino jel drgati voščeno plast, se mu je zasvetilo v glavi, pa ne prav dobro.

„Da, ta plast postane električna in nanjo postavite drug pokrov, da sprejme njeno elektriko?“

„Glej, položim pokrov na plast, držeč ga za izolujoč roč, z drugo roko hočem pa elektriko, ki je prišla od plošče na pokrov, odvesti in zdaj“ — vzdignil sem pokrov in ga približal njegovemu nosu — „je li elektrika v pokrovu ali je ni?“

„Je, je,“ je trdil, ko mu je precej velika iskra skočila na nos.

To je bila zanj nova uganka. Izkušal jo je rešiti na različne načine, a ni se mu posrečilo, čeravno je bil prepričan, da je dobil pravo razlago. Misli si je, da gre elektrika od voska na ploščo le polagoma, da zaradi tega nisem mogel odvesti vse elektrike v zemljo. To misel pa je moral opustiti, ko sem opetovano položil pokrov na ploščo, ga vzdignil in vedno sem dobil skoraj enako močne iskre. Da sem ga še bolj prepričal o napačnosti njegove razlage, sem mu pokazal z elektroskopom, da je elektrika v pokrovu pozitivna, medtem ko je ona na pečatnem vosku negativna.

„Potem nastane elektrika v pokrovu ravno tako kakor bi nastala v mojem stroju?“ mi reče dvomljivo, ker si še ni mogel predstavljati, kako se to zgodi.

„Ko drgnem voščeno plast,“ sem mu začel pojasnjevati, „nastane elektrika pač na površju; polagoma se pa vsesa v vosek. Ona vpliva namreč na spodnji pokrov, da se elektriki v njem razkrajata; negativno odbija v zemljo, pozitivno pa privlačuje, pri čemer se obe elektriki nekoliko vsrkata v voščeno plast.“

Ko leži drugi pokrov na plasti, se elektrike ne dotika. Ta vpliva nanj le razkrojevalno kakor v spodnjem pokrovu. Ako odvedemo negativno elektriko s prstom, ostane v pokrovu le pozitivna in ta je, vzdignivši pokrov, skočila na tvoj nos. Tej preprosti pripravi, ki pa daje precej močne iskre, so dali ime elektrofor ali elektronos. Še boljši elektrofor dobimo, če nadomestimo pečatni vosek v pokrovu s trdo gumijevo ploščo, ki je na nji prilepljen na eni strani štanijol. Vse to sem ti razložil, da spoznaš bistvo vseh električnih strojev, ki proizvajajo mnogo večje množine elektrike in ki niso nič drugega kakor na pripraven način sestavljeni elektrofori.

„Ali bi ne mogli napraviti sami takega stroja?“

„Mogel bi že, a ne tako hitro, tako dobro in lepo, kakor ga zna napraviti izurjen mehanik. Da pa vidiš, kako izgleda in kako deluje tak stroj, si ga hočem izposoditi pri gospodu učitelju.“

Od radosti je začel skakati, žvižgati in vriskati. Ko se je pomiril, je vzel elektrofor in slamnatega možička, da ga ponese za igračo Tončku, ki jo — kakor je rekel — tudi zasluži, ker je on pravzaprav kriv vsega tega.

(Dalje.)

Na dvorišču.

Čiv, čiv, čiv,
komaj da sem živ!
Koklja, skrij pod perutnice
nas uboge, male ptice!
Čiv, čiv, čiv,
komaj, da sem živ!

Kok, kok, kok,
kakšen je ta stok!
Pritecite, moji ptički,
vi, nedolžni otročički!
Kok, kok, kok,
zdaj je nehal stok.

Kikiriki!
Orel prileti.
Semkaj k meni pritecite,
pod peruti se poskrijte!
Kikiriki!
Orel že beži.

Vek. Lilija.

Premodre glave.

Po narodni smešnici spisal *Silvester K.*

XVII.

abržani so imeli za domače potrebe samo en mlin. Ker pa je bil mlinski kamen že star in slab, jih prisili potreba k nakupu novega. Nekaj najmočnejših mož se napoti torej čez bližnji hrib v sosedno dolino, kjer so se dobivali mlinski kameni. Izbero si največjega ter ga točijo domov. Po ravnini je bilo to delo primeroma še precej lahko, ali prišel je hrib, in tega se je kamen bal nekoliko preveč, kakor so pravili Zabržani; zakaj vedno jim je hotel nazaj. Toda močni in korenjaški vaščani ga vendarle spravijo na vrh hriba. Kako si tukaj od-dahnejo po napornem delu in kako se vesele, ker se bo moral kamen zdaj sam takati v dolino!

Postavijo ga torej lepo sredi pota in ga potočijo navzdol proti vasi. Kakor je bil prej preračunil nekaj vaški zemljemerec, bi moral kamen ravno blizu mlina dospeti v dolino.

Veljak se je valil začetkoma res lepo po odmerjenem potu; kmalu pa mu je ugajalo potovanje tako, da je začel drviti in skakati po strmem rebru navzdol. Njegova lahkomiselnost pa, kakor so rekali Zabržani, se je hudo maščevala nad njim, zakaj kameniti siromak je zabredel veliko nižje od mlina v dolino in se tukaj točil še nekaj časa naprej, dokler ni neusmiljeno butil ob močan hrast. Tam je tudi nekoliko poškodovan obležal.

Zabržani so z nevoljo opazovali kamenovo početje, a so mu odpustili za zdaj in ga šli iskat. Ko ga najdejo, ne vedo, kaj početi z njim, dokler se najmodrejši v družbi ne oglasi in reče:

„Kaj hočemo drugega storiti, kakor kamen spraviti še enkrat v hrib in ga še enkrat potočiti proti mlinu!“

„Potem pa nam utegne še enkrat uiti po nepravem potu!“ se oglasi druga, nič veliko manj modra glavica.

Zdaj pa se ojunači županov sin, vreden naslednik še bolj vrednega očeta in svetuje:

„Najbolje bo res, da spravimo kamen v hrib in ga še enkrat potočimo v dolino. Da, da — ali jaz se peljem z njim. Kaj me tako začudeno gledate? Reč je prav lahka. Zlezem mu namreč skozi luknjo, tako da bom imel na eni strani roke, na drugi pa noge in z rokami in nogami ga bom tiral in vodil po pravem tiru!“

Zdaj se je zasvetilo v modrih zabrških glavicah in z velikim veseljem in še večjim trdom spravijo kamen — še enkrat v hrib.

Zopet je moral velikan v dolino, a zdaj v spremstvu pogumnega županovega sina, ki ga je začetkoma vodil še precej dobro. Hipoma pa je

začel kamen zopet drviti naprej in sukati svojega sopotnika, da je bilo joj! Koncem vratolomnega potovanja izgineta oba v globoki mlaki nad mlinom.

Z velikim trudom spravijo Zabržani kamen iz mlake in s kamenom tudi županovega sina. Ko pa si tega ogledajo bolj natančno, vidijo, da nima glave. Vso si je bil razbil ob trdih tleh in kamenju. Vedno previdni vaščani dvomijo zdaj, če je truplo res županovega sina. Kako pa tudi človeka poznati, če nima lica? Po veččasnem premišljevanju pošljejo naposled nekoga v vas k županu, naj tam vpraša, ali je imel njegov sin — glavo ali ne.

Kaj so potem storili s ponesrečencem in kaj z mlinskim kamenom, mi še ni bilo mogoče zvedeti. Kadar se zgodi, voljan sem mladim čitateljem z veseljem še dalje poročati.

XVIII.

Nekega dne prikorakata dve gosi skozi Zabrd. Zabržani, ki še niso videli takih ptic, jih gledajo prav začudeni. Naposled jih polove in zapro v hlev, češ, če se oglasi njun gospodar, ju ima takoj pri roki. Gospodarja pričakujejo potem dva dni, a ni ga od nikoder. Ker živali nimata kaj jesti, začneta hudo kričati. Vaščani so v veliki zadregi; da taka živad tudi jé, se jim je dozdevalo, toda kaj jé, tega niso vedeli.

Ker že tretji dan ni gosjega gospodarja, sklenejo Zabržani, naj se neznosno kričeči živali potopita. Vržejo ju v vaški vodnjak. Ker se pa gosi ne potopita, mislijo vaščani, da je v vodnjaku premalo vode. Stari in mladi ljudje imajo takoj vedra, velike lonce in enako posodo pri rokah in začno vodo z več kakor hvalevredno marljivostjo prinašati iz bližnjega potoka. Delo je bilo seveda težavno in je trajalo ves božji dan. Črez noč so morali prenehati, toda proti jutru so nalivali zopet cele plohe v vodnjak. Vendar gosi, kakor je bilo videti, sta se počutili prav dobro.

„Kadar bo vodnjak do vrha poln, bosta vendar morali pocepati neumni živali!“ so dejali neumorno delujoči Zabržani. Toda ni jim šlo po volji. Ko je bil namreč vodnjak do vrha poln, se nista gosi potopili, ampak zaradi stradanja prav lahki — sta zleteli „črez hribe in doline.“

Zabržani so ostrmeli. Stali so kakor okameneli, in župan ni z nobenim očesom trenil cele pol ure. Toda hoté ali nehoté so se morali zadovoljiti, kakor je reč ravno bila. Saj jim pa delo ni bilo tako zaman, kakor bi si kdo mislil. Še danes namreč pripovedujejo, da je vodnjak, ki se je bil prej večkrat izsušil ob hudi suši, od pripovedovanega dogodka imel vode celih sto let dovolj.

Čakaj, da boš mlada!

*Stara mati vedno
Anci govori,
da jo let nebrojnih
breme že teži.*

*Čakaj, stara mati,
jaz storim tako,
da mladost se vrne
in veselje z njo.*

*Sive tvoje lase
naj izčešem ti,
lice ob poljubih
brž se pomladi.*

*Češe, gladi Anca,
mati se smehlja;
kar je čas ugrabil,
več nazaj ne da.*

E. Gangl.

Janček in Milica.

Spisal Janko.

topila je pomlad na travnike in poljane kot lepa, mlada deklica, in kamor je vzplaval njen mili pogled, povsod je zazelenelo in vzcvetelo.

„Ali smeva iti?“ je vprašala nedolžna Milica, in njen petletni bratec Janček je zrl proseče v mamico.

„Naj bo. A pazita, da kam ne padeta.“

In odšla sta Janček in Milica. Šla sta ob znožju nizkega holmca mimo cvetočega travnika. Vse je žvrgolelo in cvrčalo . . . Dolge bilke so se lahko priklanjale svetlemu solncu, ki se je že bližalo zatonu.

Veselo je letal Janček po trati . . . Tam na visoki bilki je zapazil pisane metuljčka. Stekel je za njim, a metuljček je že odrčal na bližnjo cvetko in odtu dalje . . .

Janček je zapazil že drugega. Ujel ga je in ga dolgo gledal. Jako lep je bil, lepe žametne barve, ki se je tako lepo izpreminjala . . . Izpustil ga je zopet in letel za drugim.

Milica pa je trgala cvetke. Natrgala je bila že velik šopek, a vendar ji še ni bilo dovolj. Tu se ji je zdela ta cvetka lepa, tam zopet druga, one tam tudi ni smela pustiti — najrajša bi skoro nesla ves travnik domov.

Počasi sta se približala Janček in Milica vrhu holmca. Solnce je ravno zahajalo. Bilo je kot velika, žareča obla, ki se je vedno bolj pogrezala za visokimi, sivimi planinami . . .

Janček in Milica sta se prijela za roko in dolgo nepremično zrla v to veličastvo. Zadnji, blede žarki so se še poigrali z njiju svetlimi, nedolžnimi kodri — in solnce je zatono. —

Dolgo sta še zrla otroka v planine, zardele od poljuba zahajajočega solnca — nato so se spogledale njiju nedolžne oči. In lahko kot srnici sta odhitela otroka domov k dobri materi.

Zlatice.

*Oj, zlatice, oj, zlatice,
cvetke ve rumene,
kdo bi mislil, kdo bi slutil,
da ste, oh, strupene!*

*Čj, bodite le strupene,
saj očem ne škodi;
vaš prijazni, nežni cvetlek
mi pozdravljen bedi!*

L. Černež.

Želja in vabilo.

*Da oko že enkrat vidi,
sliši že uho pomlad!
Srce prosi: Pridi, pridi,
v prsih sto nam zbudi nad!*

*Naj se ti nasmehne lice
in zabliška v solncu pas,
zacveto naj že cvetice,
ptice zapojo na glas!*

*V šumni gaj, zelena polja
misli potovat gredó,
svira jim vesela volja —
kdo gre z mano, deca, kdo?*

Fran Žgur.

Harmozan.

Priredil Polenčan.

ohamedanci so napadli leta 642. po Kristovem rojstvu novo perzijsko kraljestvo. Neverniki so plenili v bližini mesta Ktezifonta, in njih poveljnik, kalif Omar, je prodrł že do reke Oksa, kjer je premagal tudi perzijskega kralja Jezdegerda iz rodu Sasamidov. Ko je Omar po ljuti bitki pregledoval bogati plen, so privedli predenj uklenjenega perzijskega kraljevega namestnika Harmozana.

Ta se je najdlje upiral sovražni sili in zato pač ni upal na milost. Omar mu reče: „Uvidiš li, kako nespametno je upiranje vas krivovercev bojevnikom vsemogočnega Alaha?“

Harmozan odgovori: „Sedaj sem tvoj služabnik, in kdor ugovarja zmagalcu, ne ravna modro. Le za malo uslugo te še prosim. Tri dni se že vojskujem brez pijače; prosim te torej, podaj mi kupico vina.“

Na Omarjev migljaj mu izpolni služabnik to željo; vendar Harmozan se še obotavlja piti, ker se boji, da je vinu primešan strup. To se zdi zmagalcu čudno in zato reče: „Kaj odlašáš? Nikdar ne bo prevaril Mohamedanec svojega gosta. To ti rečem: Dokler ne izpiješ, ne boš umrl.“ Pri tej priči pa šine žarek upanja na Harmozanovo lice. Odločno dvigne kupo ter jo vrže na kamenita tla, da se razdrobi na drobne kosce, vino pa razlije po tleh.

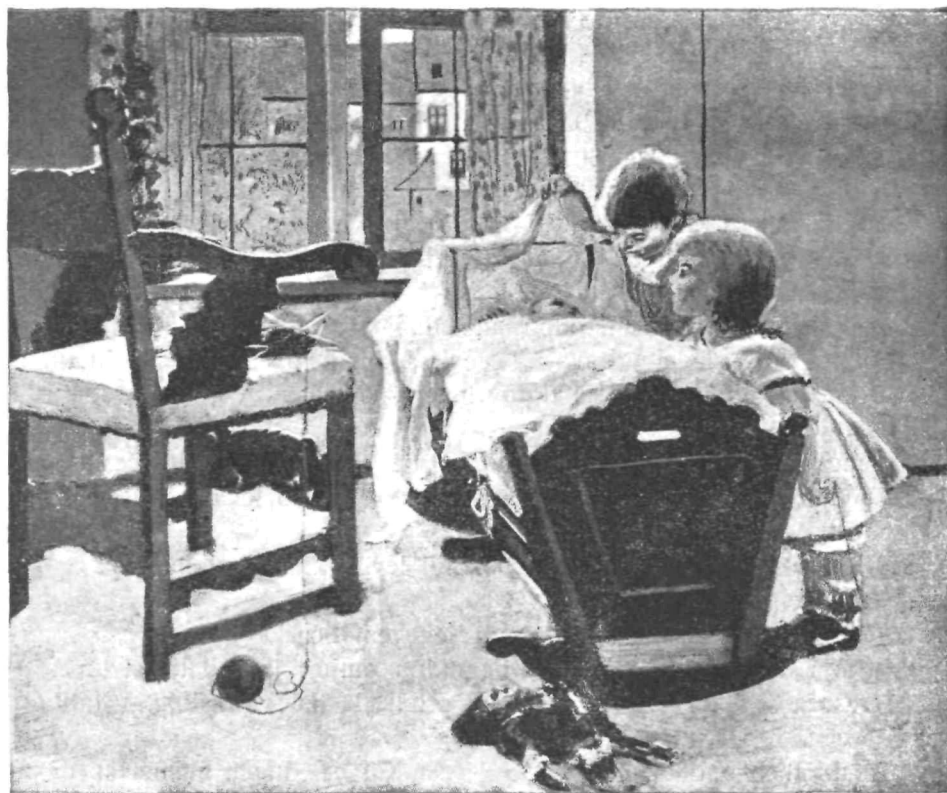
Okolo stoječi vojaki planejo takoj nadenj, da bi kaznovali njegovo predrznost, toda osupnjeni kalif jim reče: „Naj živi! Če je na zemlji kaj svetega, je to beseda zmagalčeva.“

Sanje.

Noč neizmerna
v polju leži,
skrivno na nebu
zvezda gori,
v zibelki mehki
detece spi.

Drobna glavica
v sanjah drhti,
da je v deželo
pomlad priplula,
log in dobrovo
s cvetjem posula.

In ko se zjutraj
dete zbudi,
solnce na nebu
jasno gori,
cvetje na polju
sladko dehti.

Zorislav.

Plačilo omahljivcem.

Spisal Janko Polák.

ev je obolel. Za svojega namestnika je imenoval tигра. Ko so zvedele živali za to imenovanje, so zatrepetale.

„Gorje nam! . . .“

Ta pritajen vzdih je šel od brloga do brloga. In zašel je končno tudi v lisičino luknjo.

„E, kaj bi!“ je dejala lisica. „Nič ne vzdihujte! . . . Prepustite meni vso skrb! . . . Uganiti hočem pravo! . . .“

In živali so ji prepustile skrb prav rade. — Lepega dne so se napotili odposlanci do tигра, da se mu poklonijo. Vodila jih je lisica. Ko so dospeli pred tигра, je začela lisica: „Gospod, zvedeli smo, da te je imenoval naš bolni kralj za svojega namestnika. Prišli smo, da se ti poklonimo. Bodí nam usmiljen, in radi te bomo volili za kralja, ko umre bolnik.“

Sladki ogovor je omamil tигра. Zadovoljen nasmeh mu je zaigral na obrazu. „Nič se ne bojte!“ jih je potolažil tiger. „Dajte kralju, kar je njegovega, in ne bom vas zatíral!“

Zadovoljni so se vrnili odposlanci domov.

Tiger pa je vladal po svoje. Vse je bilo njegovo: življenje in imetje. Bridak je bil živalim čas tigrovega gospodstva.

Lev je ozdravel.

Lepega dne so se napotili odposlanci do leva, da mu čestitajo na ozdravljenju. Vodila jih je lisica. Ko so dospeli do leva, je začela lisica: „Gospod! . . .“

„Že dobro, že dobro!“ jo je prekinil lev. „Znana mi je tvoja zgovornost! . . .“

Pomemben nasmeh je zaigral na levovem licu.

„Stopi bliže, da te kraljevski nagradim zanjo,“ je nadaljeval lev.

Tresoča se na vsem životu, se je približala lisica prestolu. Slutila ni nič dobrega.

Po kratkem molku pa je začel lev: „Kaj ne, draga, menila si, da me bo kmalu konec! . . . No, dogodilo se je drugače! . . . Ozdravel sem! . . . In sedaj te hočem nagraditi za tvojo omahljivost! . . . Stopi bliže! . . .“

„Gospod!“ je zatrepetala lisica.

„Molči, omahljivka! . . . Vse vem! . . . Prilizuješ se pač vedno tistemu, ki ima slučajno moč v rokah! . . . A takim bodi plačilo to-le! . . .“

Strašen vzklík, in lisica se je zgrudila mrtva na tla.

„Smrt je plačilo omahljivcem! . . . Gorje jim, ki se zanašajo na moč onih, ki vladajo samo nekoliko časa! . . . Zakaj jaz sem in ostanem vaš gospodar v svojem rodu na veke! . . .“

Ponosno se je obrnil od odposlancev in jih odslovil v nemilosti. Živali pa so se kešale svoje omahljivosti in lahkovernosti.

Zastavici v podobah.

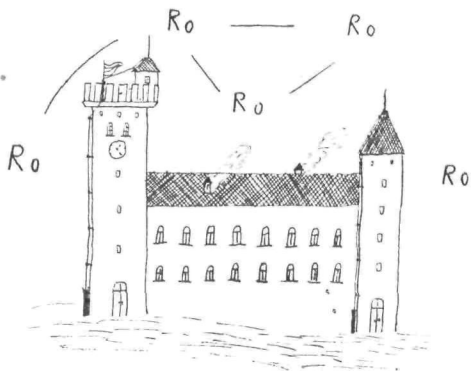
I.

Priobčil *Vladko Rojec*.

II.

Priobčil *Ljubomil Vidmajer*.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Pes je raztrgal deklico.

Iz Berlina poročajo, da je v Kaulsdorfu velik pes napadel hčerko sobnega slikarja Bielitzkega, ji pregrizel vrat in jo strahovito raztrgal. Deklico so dobili mrtvo poleg psa.

Kdaj je treba navijati žepne ure?

Dosedaj so splošno mislili, da je najpravi čas za navijanje ure zvečer, češ, da

je jutraj pero mrzlo ter laglje počti kakor pa zvečer, ko vzamemo uro iz toplega žepa. To mnenje pa je zavrglo nedavno društvo angleških urarjev. Večina zborovalcev je dokazovala, da je najbolje uro navijati jutraj. Čez dan namreč mora ura prenesti marsikak sunek in potres. Pri tem je pero manj v nevarnosti, ako je popolnoma navito. Ponoči leži ura navadno na mizi, zato ne vpliva nanjo toliko, ali je pero navito ali ne.

Kolikokrat pita lastavica svoje mladiče na dan?

Neki gozdar na Labi je opazoval lastavico, ki je izgubila „moža“ ter je morala sama skrbeti za mladiče, kolikokrat je prinesla na dan hrano mladičem. Opazoval jo je dne 15. avgusta, in sicer od 6. ure in četrť zjutraj do 7. ure in tri četrť zvečer. Lastavica je prinesla v tem času 526krat hrano. Ako še prištejemo hrano, ki jo potrebujejo še stare lastavice, rečemo lahko, da pobere par lastavic na dan nad 2000 mrčesov.

Bogastvo v knjigah.

Najbogatejša in najstarejša knjižnica v Evropi je vsekakor narodna knjižnica v Parizu. Utemeljil jo je francoski kralj Karel V. Modri leta 1367. Tiskanih knjig ima nad 3 milijone, rokopisov pa 100.000 zvezkov. Knjižnica ima tudi zbirko bakrorezov, lesorezov, časopisov in medalj vsake vrste.

Moč hroščev.

Znano je, da imajo hrošči v primeri s svojo velikostjo nenavadno moč. Dokaz za to nam daje neki profesor, ki je delal v tem oziru razne poizkuse. Na 12 milimetrov dolgega hrošča, ki je lezel po gladki mizi, je položil pokrovček cinaste škatlice. Hrošček je šel naprej ter rinil pokrovček pred seboj. Potem je položil profesor na pokrovček celo škatlico, toda ni trajalo predolgo, da je hrošč vzdignil na eni strani pokrovček s škatlico vred ter zlezel iz svoje ječe. Hrošček je tehtal 0,032 gramov, pokrovček s škatlico pa 114 gramov. Ako je tedaj vzdignil le polovično težo škatlice, namreč 57 gramov, je vzdignil potemtakem 1800 krat večjo težo kakor je tehtal sam. Ako bi bil človek v primeri s svojo težo takó močan kakor je bil ta hrošček,

bi moral 75 kilogramov težak človek vzdigniti 135.000 kilogramov.

Koliko porabijo kruha na svetu.

Statistik Sunborg je izračunal, koliko kruha pojedó posamezni narodi. Do leta 1870. so bili na prvem mestu Francozi, katerih vsak je povprečno pojedel na leto 228 kg kruha. Potem so prišli Danci z 250 kg, Belgijci z 240 kg, Nemci z 201 kg, Rusi s 173 kg, Avstrijanci s 155 kg. Najmanj kruha je pojedel Portugalac namreč 102 kg. V zadnjem desetletju se je stanje izpremenilo ter poje največ kruha Danec, namreč 287 kg, za njim pride Belgijec z 274 kg, Francoz z 254 kg, Nemec z 230 kg.

Čestitke cesarju.

82.000 učencev in učenk vseh dunajskih ljudskih šol se je dne 21. preteklega meseca poklonilo cesarju v Schönbrunn, da mu izrazijo svojo ljubezen in spoštovanje ter čestitajo k vladarski šestdesetletnici. Otroci so peli, nekateri so predavali pesmi, drugi telovadili itd. Cesar je bil jako zadovoljen. — Onesvestilo se je 220 otrok.

Koliko prehodi pismonoša?

Povodom službenega jubileja nekega francoskega pismonoše so sestavili ta-le račun: Pismonoša prehodi povprečno 32 km na dan; na leto je 335 dni v službi, v enem letu torej prehodi do 11.000 km. V 25 letih svojega službovanja je torej prešel 275.000 km. Ako se primerja s tem obseg zemlje, ki znaša na ravniku 40 000 km, pridemo do zaključka, da bi bil prišel pismonoša v tem času sedemkrat okolo zemlje. Ako nadalje vzamemo v račun dnevno breme pisem, časopisov itd. z 20 do 25 kg, potem je donesel pismonoša v 25 letih svojega službovanja 200.000 kg papirja v hiše svojega oddelka.

Rešilci.

V peti številki so pomotoma izostali med rešilci in rešilkami ta-le imena: Kos Anica, Terezika Ofentavšek, Franc Vrečko, Franc Rednak, učenci in učenke IV. razreda v Vojniku; Miklavčič Jozefa, Štenta Angela, Mahne Marija, Zavudnik Francka in Zupanc Marija, učenke III. razreda na Krki.

Čestiti gospod Doropoljski!

Opazila sem v „Zvončku“, da Vam s Primorskega nobeden ne piše. To pa res ni lepo, kakor da bi tu učenci ne znali pisati. Zato Vam bom pa jaz večkrat pisala. Ko so delali železnico, je bilo pri nas najbolj živo. Največ je bilo Črnogorcev in pa Macedoncev, naših bratov Slovanov. Ako Vam ugaja, pridite o počitnicah k nam, saj je samo 6 ur daleč. Lahko pojdete na Črno prst, od tam boste videli daleč v Italijo. Znamenita pa je Črna prst tudi, ker ima lepe cvetice.

Pozdravlja Vas

Franca Hvala,
učenka III. razreda na Grahovem ob Bači.

Odgovor:

Ljuba Franca!

Hvala lepa za povabilo! Rad bi se mu odzval. Toda tudi o počitnicah imam obilo posla, da ne morem kar tako z doma. Kadar utegnem — pridem.

*

Čestiti gospod Doropoljski!

Čitla sem v „Zvončku“, da ste velik prijatelj mladini. Stara sem 10 let. Hodim na Grahovem v šolo in se učim prav dobro, le rišem slabo. Rada bi bila učiteljica. Vse učenke imam rada, najrajša imam součenki Kristino in Francico. Z veseljem prebiram Vaš kotiček. Lepo Vas pozdravlja

Roza Prosenova,
učenka na Grahovem ob Bači.

Odgovor:

Ljuba Roza!

Slabo rišeš! Vaja napravi mojstra! Glej, opazuj in riši! Ker se prav dobro učiš, si pri-

dobiš lahko tudi v risanju boljšo spretnost. Poizkusi in mi sporoči!

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Kakor sem razvidela iz „Zvončka“, Vas jako veseli, ako dobite otroška pisemca. Usojam se tudi jaz Vam pisati kratko pisemce ter poslati par slik, ki sem jih sama narisala in naslikala Vam v dar. Presodite, prosim, slike ter mi naznanite prilično, kako Vam slike ugajajo. Srčne pozdrave!

Sabina Megličeva,
učenka VI. razreda na Vranskem.

Odgovor:

Ljuba Sabina!

Slike mi prav ugajajo. Lepe so, posebno roža. Hvala za dar! O priliki priobčim rožo in vijolice v svojem kotičku.

*

Dragi gospod Doropoljski!

Po „Zvončku“ sem zvedela, da želite, da bi Vam kaj pisali. Izpolnujem Vam torej željo. Doma sem v Češnjah, stara sem 11 let. V šolo hodim h gospodu nadučitelju Alojziju Ponikvarju. Tega nadučitelja imamo vsi radi, ker nas uči, kar je prav, in pokaže mnogo lepega. Zato imamo tudi veselje, da hodimo redno v šolo. Prosim, da mi odgovorite na to pismo. S spoštovanjem!

Lucija Mlakarjeva.

Odgovor:

Ljuba Lucija!

Vidim, da si dobra učenka, ker mi tako rada izpolnjuješ željo. Izpolni mi še eno: hodi vedno tako rada v šolo! Pa kako bi ne, ko imaš tako dobrega učitelja!

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Drznila sem se Vam napisati nekaj vrstic. Kmalu napravimo izlet v Ljubljano. Že dolgo časa nosimo gospodu učitelju hraniti denar. Tudi jaz nosim hraniti. Imam že 2 K 56 vin. Vsak mora imeti 3 K. Oh, da bi že kmalu šli. Gospod učitelj nas draži, da bomo jedli konjsko meso in hroščeve bonbončke. A mi se ne damo ustrašiti. Žene nas radovednost, da si ogledamo razne zanimive reči. Najbolj nas zanima muzej, ki nam je o njem gospod učitelj že marsikaj pravil. Videli bomo razne živali, podobe in stvari iz starodavnih rimskih časov. Kar pa bo premalo denarja, bo dodal gospod učitelj iz dobička, ki smo ga dobili na Miklavžev večer.

Ako mi dovolite, da Vam dopisujem, prosim, blagovolite mi odpisati, ker bi Vam rada še mnogokrat pisala.

Srčno Vas pozdravlja Vam hvaležna

Micika v Dol. Logatcu.

Odgovor:

Ljuba Micika!

Kadar se vrneš iz Ljubljane, pa mi piši in povej, kaj vse si videla in kaj Ti je najbolj ugajalo. Taki izleti so jako poučni, zato si lahko hvaležna svojemu g. učitelju.

*

Velespoštovani gospod Doropoljski!

Drznila sem se Vam poslati ta dopis.

Zopet se je začel veseli maj. Komaj smo ga pričakali, ker je tako krasen in lep. Ali to nam dela tudi veliko veselje.

Prišlo je zopet hroščevo leto. Vsako jutro jih hodimo nabirat, da bi zatrli to požrešno žival. Gozdovi so že jako oglodani od teh požeruhov.

Z nami hodi naš g. učitelj, ki nam pomaga pri delu ter nas vzpodbuja k vztrajnemu delu. Veselo opravljamo vse to, ker nam je obljubil zemlje in štruklje.

Prosim, blagovolite sprejeti ta dopis in vložite ga med druge v kak skromen kotiček. Za to se Vam že naprej zahvaljujem.

Vam vdana

Ivanka Mihevcčeva, učenka IV. razreda, II. odd. V Dol. Logatcu.

Odgovor:

Ljuba Ivanka!

Ne zavoljo zemelj in štrukljev, ampak zato pokončuj rjave hrošče, ker so škodljivi in ker napravljajo res mnogo kvare. Seveda je vredno vsako delo svojega plačila, zato pa Ti naj gredo v slast tako zemlje kakor štruklji.

*

Dragi gospod Doropoljski!

Dobili smo že peto številko „Zvončka“. Čital sem imena rešilcev. Tudi jaz in moj součenec Franc Rednak ter součenki Ana Kos in Ofentavšek Terezija smo rešili „Demant“. Poročali smo na uredništvo „Zvončka“, pa nas ni notri. Prav žalostni smo. Morebiti se je že kakšna nesreča pripetila. Obiskujem četrti razred vojniške šole. Mati mi je že naročila „Zvonček“. Prav rad ga čitam. Prosim, gospod, odgovorite mi na moje pismo.

Vas pozdravlja in se Vam priporoča

Fran Vrečko.

Glavo imam obvezano, zato pisava ni najboljša.

Odgovor:

Ljubi Fran!

Ni se zgodila nesreča, ampak samo poma, ki je pa danes že popravljena. V obilici imen se lahko katero prezre. Kaj pa je z glavo? Ali je še obvezana?

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Po „Zvončku“ sem zvedela za Vaše prijateljstvo z mladino. Namenila sem se tudi jaz, Vam pisati nekaj vrst.

V šoli imam najrajša petje, pisanje, branje in računanje. Tudi se bom kmalu naučila na gosli. V računstvu sem v šoli že bila pohvaljena. Nekoč bi bila rada učiteljica. Prosim Vas vljudno, naznanite mi, katere šole naj obiskujem, da dosežem ta stan.

Stara sem že 12 let in obiskujem našo dvorazredno šolo (II. razred, II. oddelek). Jeseni me hočejo moji ljubi starši poslati v višjo šolo v Novo mesto.

Prosim, v katero?

Sprejmite dobrotljivo moje pisemce. Srčne pozdrave od hvaležne

Kristine Cerovškove

v Velikem Trnu.

Odgovor:

Ljuba Kristina!

Če hočeš postati učiteljica, moraš dokončati osemrazredno dekliško ali pa meščansko šolo. Dokončati moraš 15. leto. Kakor razvidim iz pisma, kažeš sposobnost, da prebiješ sprejemni izpit. V Novem mestu se vpiši v dekliško šolo.

*

Mnogo pisem in odgovorov mora čakati na prihodnjo številko, ker je danes premalo prostora.

